



خود قرار می دهند که این مسئله را در کتاب خاطرات ایشان هم می بینید. بنابراین من علاقه مند به آقای هاشمی هستم و عمده افکار و نظر ایشان را درست می دانم، اما در عین حال فرد مستقلی هم هستم و ممکن است در برخی موارد اختلاف نظری با ایشان داشته باشم، که امری طبیعی است. خود ایشان هم فردی نیست که بخواهد کسی تابعش باشد و از نظر منشش این گونه نیست و توقعی ندارد. من همیشه به ایشان ارادت داشته ام و همواره بایکدیگر بحث و تبادل نظر داشته و داریم. بنابراین این مسئله که نظرات من و آقای هاشمی در مسائل سیاسی و اقتصادی شباهت هایی دارد، درست است، اما اینکه نظرات من عین نظرات ایشان هست، به طور طبیعی امکان ندارد؛ کما اینکه من روابط نزدیکی نیز با مقام رهبری دارم؛ البته گاهی در بیان حرفها افرامی شود.

**با توجه به قربانی که فرمودید، اخیراً بحث تشکیل دولت ملی توسط آیتا... هاشمی مطرح شده است. آیا شما دولت وحدت ملی را قبول دارید و در صورت حضور در عرصه انتخابات، مجری چنین دولتی خواهید بود؟**

در این خصوص باید بگویم من بیشتر معتقد به دولت فرا جناحی هستم و در مقابل، اعتقادی به دولت حزبی ندارم. بعضی دوستان معتقد به دولت حزبی هستند که البته امتیازاتی دارد و شاید با انسجام بیشتری بتواند کار کند، اما شرایط کشور ما، طوری نیست که بتوان دنبال دولت حزبی بود. ضمن اینکه معتقدم مادر کشور، حزب واقعی

**آقای هاشمی یکی از شخصیت های اصیل انقلاب است و این حرف که تاریخ انقلاب بدون هاشمی قابل تدوین نیست، یک حقیقت است و اینکه هاشمی از ابتدا در انقلاب و نهضت بوده است نیز قابل کتمان نیست**

نداریم. یک زمانی حزب جمهوری اسلامی شکل گرفت که به دلایلی تعطیل شد و امروز تشکل هایی داریم که بیشتر با همدیگر دوست هستند. خود من همواره در تشکلی به نام جامعه روحانیت مبارز عضو بوده و هستم. از ابتدا و در همه دوره هانیز عضو شورای مرکزی بوده و هستم. البته شرکت من گاهی کم و زیاد شده و در مقاطعی شرکت من در جلسات کم رنگ شده که فعلاً مایل نیستم دلایل آن را بیان کنم. بنابراین مایک حزب نداریم تا بگویم دولت حزبی، وقتی ما حزب نداریم، دولت جناحی هم معنی ندارد که کسی بخواهد با دوستانش کار کند، یعنی دولت با دوستان قدیمی. البته همان طور که گفتم، این هم امتیازاتی دارد، اما شرایط امروز کشور را مناسب چنین دولتی نمی دانم. شرایط کشور، شرایط حساس و ویژه ای است و در این شرایط همه باید بیابند و شانه خود را زیر بار اداره کشور بگذارند و اگر از فردشایسته ای که در جناح مانیست (البته من خودم چندان جناحی نیستم) از او استفاده نکنیم، کار اشتباهی است. به نظر من، دولت باید فرا جناحی باشد. وحدت ملی معانی دیگری هم دارد که من دنبال آن معانی نیستم و لذا تعبیر دولت فرا جناحی دارم که فهم آن آسانتر است و به اعتقاد من، امکان موفقیت بیشتری دارد. اگر در انتخابات شرکت کنید، کاندیدای چه جریانی خواهید بود؟ آیا اگر اصلاح طلبان بر روی شما اجماع کنند، قبول می کنید که کاندیدای آنها باشید؟

از هر گروه و حزب و جناحی که از من حمایت کند، متشکر خواهم بود، اما به هر حال من کاندیدای مستقل هستم. البته هیچ کس از حمایت دیگران ناراضی نیست. من هم نیستم و تمام جناحها و احزاب قانونی اگر خواستند، می توانند از من حمایت کنند. من هم اگر در

هدف دوم در بحث هدفمندی یارانه ها، اصلاح ضریب جینی و تعادل در دهک ها بود تا زندگی قشرهای ضعیف جامعه متعادل شود. بنابراین هدفها درست است و ما باید به سمت عدالت اجتماعی برویم و راه دیگری وجود ندارد. ما باید قیمتها را به تدریج واقعی کنیم. البته این درست است که میزان مصرف حامل های انرژی ما مشکل زاست. ما این بحث را در شورای عالی امنیت ملی در سال های ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ به طور مفصل و با عنوان "استراتژی ملی" در دستور کار داشتیم که با حضور همه دستگاه های اجرایی کشور، حدود ۵۰-۶۰ جلسه برگزار و پیرامون آن بحث شد. همه مسئولان آن زمان کشور هم شرکت کردند و در حوزه انرژی و نفت هم در مورد نحوه مصرف و استفاده از این منابع ارزشمند، به طور مفصل بحث شد.

به نظر من، اصل این کار درست است و باید مراحل بعدی را با دقت بیشتری اجرا کنیم و دولت های آینده این راه را باید با دقت ادامه دهند و در بخش تولید، یارانه را فراموش نکنند. باید به تولید کمک شود، وگرنه معضل اساسی پیدا خواهیم کرد. اشتغال را چگونه می توان حل کرد؟ مگر بدون تولید می شود مشکل اشتغال را حل کرد؟! خودتان کجایی چگونه حاصل می شود؟ با مسائل اساسی همچون امنیت غذایی که برای کشور بسیار مهم است، همه اینها به تولید برمی گردد. در بحث هدفمندی یارانه، تولید و عدالت اصل است. این دواصل نباید فراموش شود. متأسفانه در اجرای هدفمندی، اشکالاتی بود که باید رفع شود.

**نظر شما در خصوص یارانه نقدی چیست؟**

می توان یارانه نقدی را ادامه داد، منتهی در مراحل بعدی، ضمن استفاده مردم از یارانه به بحث تورم و قیمت ها هم توجه شود و لذا باید موضوع یارانه کالایی هم مورد توجه قرار گیرد. همچنین باید به دهک های کم درآمد توجه بیشتری شود.

**جناب دکتر روحانی، شما در جامعه به عنوان یکی از افراد نزدیک به آیتا... هاشمی رفسنجانی مطرح هستید و حتی گاهی شما را دنباله رو ایشان می دانند و البته همکاری هایی هم با هم داشته اید. لطفاً به طور شفاف از این رابطه بگویید.**

آقای هاشمی یکی از شخصیت های اصیل انقلاب است و این حرف که تاریخ انقلاب بدون هاشمی قابل تدوین نیست، یک حقیقت است و اینکه هاشمی از ابتدا در انقلاب و نهضت بوده است نیز قابل کتمان نیست. من آقای هاشمی را از سال ۱۳۴۲ می شناسم و با فعالیت های ایشان آشنا بودم. اولین بار او را در منزل امام (ره) در سال ۱۳۴۲ دیدم. بعد از انقلاب اسلامی هم ایشان نقش سازنده ای در شورای انقلاب، ریاست مجلس، فرماندهی جنگ و ریاست دولت ایفا کردند و هم اکنون هم که ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام را دارند و من به دلایل کاری، ارتباطات زیادی با ایشان داشتم. در گذشته نیز در مجلس و در ستاد جنگ، معاون ایشان بودم. در زمان جنگ شرایطی پیش آمد که آقای هاشمی و مقام معظم رهبری از من خواستند تا مسئولیت قرارگاه پدافند هوایی را قبول کنم. البته من به دلایلی قبول نمی کردم، اما هر دو گفتند که این مسئله از طرف امام بر شما تکلیف شده و واجب عینی است که من هم بپذیرم.

به دلیل مسئولیت هایی که در جنگ داشتم، هم به آقای هاشمی نزدیک بودم و هم با مقام رهبری که در آن زمان رئیس شورای عالی دفاع بودند، همکاری می کردم. من به عنوان رئیس کمیسیون دفاعی مجلس، همیشه در جلسات آن شورا شرکت داشتم. بعد از مدتی، شورای عالی پشتیبانی جنگ به ریاست رهبری تشکیل شد که من عضو آن بودم و ستادی در زیر مجموعه این شورا برای عملیاتی کردن تصمیمات شورا ایجاد شد که من به عنوان رئیس آن ستاد انتخاب شدم. بنابراین بنده به طور تشکیلاتی همیشه هم در خدمت رهبر انقلاب بودم و هم با آقای هاشمی کار کردم. من از سال ۱۳۴۷ روابط نزدیکی با مقام رهبری داشتم. در این سال تمام تابستان را در مشهد گذراندم و در سبزه گانی همچون آیتا... میلانی و آیتا... وحید خراسانی را در ک کردم. این دوستی و روابط تا الان که حدود ۴۵ سال است ادامه داشته است. در حال حاضر نیز نماینده مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هستم و از ابتدای تشکیل شورا، نماینده گی رهبر انقلاب را بر عهده داشتم و در مجمع هم (که ریاست آن با آقای هاشمی است) سالها حضور داشته و دارم.

من برخی از افکار آقای هاشمی را می پسندم و همواره در کارهای مهم با ایشان مشورت می کنم. ایشان هم گاهی مرا مورد مشورت

بیکاری موجود در کشور، ناشی از همین بی ثباتی اقتصادی است. در حال حاضر، طبق آمار مراجع رسمی کشور بیکاری جوانان شهری ۲۴ درصد است که نرخ هشدار دهنده ای است. در سرمایه گذاری داخلی و خارجی هم مشکل داریم که بایستی حل شود.

مشکل سوم، معضل سیاست خارجی کشور ماست. این مشکلات به گونه ای است که حتی برخی از مشکلات اقتصادی ماریشه در این معضل سیاست خارجی دارد؛ چرا که روابط خارجی ما شرایط نامناسبی را پشت سر می گذارند. البته در طول سال های گذشته نیز مشکلاتی در این حوزه داشته ایم، اما دریکی، دو سال اخیر شرایط بدتر شده است. ما هیچ زمان پرونده ای در شورای امنیت سازمان ملل و ذیل فصل هفتم منشور سازمان ملل نداشتیم. هیچ وقت در شرایطی نبودیم که تحریم شورای امنیت را داشته باشیم و علاوه بر تحریم های سازمان ملل، تحریم های یک جانبه را هم داریم که این بار نه فقط از سوی آمریکا (که همیشه ما را تحریم کرده) بلکه از طرف اتحادیه اروپا و برخی کشورهای که متأسفانه از آنها تبعیت می کنند نیز داریم. در حال حاضر، ایران هر اسرایی تشدید شده و مادر روابط خود نه تنها با غرب، بلکه با همسایگان خود نیز در شرایط مطلوب ایده آل نیستیم. لازم است روابط خارجی ما اصلاح شود و سیاست خارجی ما به سمتی برود که به جزئیکی، دو کشور که همیشه با ما روابط خصمانه داشته اند، روابط مابقیه کشورها اصلاح شود و روابط متعادل همراه با تأمین منافع و امنیت ملی شکل گیرد. این سه معضل را سه معضل اساسی می دانم و هر کسی که در آینده می خواهد اداره بخش اجرایی کشور را بر عهده بگیرد، باید برای حل این سه مسئله فکر کرده و بداند زوایای مشکلات کجاست و برای آن برنامه ریزی کند، تا انشاء... بتوانیم در دوره بعد، این مشکلات را به مرور حل و فصل کنیم. قبل از اینکه وارد سؤالات سیاسی شویم، یک سؤال اقتصادی دیگر این است که در مورد یارانه نقدی و اصل هدفمندی یارانه ها نظر جنابعالی چیست؟

اصل هدفمندی یارانه ها یک سیاست درستی بود که نظام، سال ها به دنبال اجرایی کردن آن بود. در دولت های قبلی هم این مسئله مطرح بود، اما در سال های اخیر جدی تر شد تا اینکه چار چوب های قانونی آن نیز در مجلس به تصویب رسید. من مشکل را در هدفمندی یارانه و قانون آن نمی دانم. قانون خوب و مناسبی تصویب شد، اما مشکلات هدفمندی به دلیل خوب اجرا نکردن قانون توسط دولت بود. در هدفمندی یارانه ها به مردم کمک می کنیم، اینکه کمک به صورت نقدی، جنسی، بن یا کارت اعتباری باشد، باید بررسی کرد و حتی می توانند ترکیبی باشد، یعنی بخشی نقدی و بخشی غیر نقدی یا به صورت کارت اعتباری، تا مردم بتوانند کالا های مورد نیاز خود را با قیمتی مناسب تهیه کنند. در حال حاضر، اثر یارانه نقدی که به مردم داده می شود، بعد از یک سال از بین رفته است، یعنی ۴۵ هزار تومانی که از دو سال پیش به مردم داده می شد، با پیش افتادن تورم از آن، اثرش خنثی شده است تا جایی که خیلی های گویند ما حاضریم این یارانه را به دولت پس بدهیم ولی اوضاع قیمت ها به دور آن قبل از هدفمندی برگردد. نکته مهم این است که همزمان با کمکی که به مردم می کنیم، باید اقتصاد کشور را نیز به گونه ای اداره کنیم که اثر گذاری آن یارانه از بین نرود. بنابراین من با اصل یارانه موافقم و قانون هدفمندی مجلس را قانون خوبی می دانم که طبق آن قرار بوده بایک شیب ملایم پنج ساله اجرا و قیمت ها واقعی شود. این کار درستی است و باید پیش برود، اما عده ای معتقدند باید آن را یک مرتبه اجرا شوک وارد می کردیم؛ در حالی که به اعتقاد من، شوک های اقتصادی دارای آثار و تبعاتی است که باید به دقت محاسبه شود.

**بالاخره بسیاری از مردم روی این پول حساب کرده اند و می خواهند بدانند افرادی که در صدر رسیدن به پست ریاست جمهوری هستند، چه بر خور دی با بحث هدفمندی و دادن یارانه نقدی خواهند داشت؟**

به نظر من قانون هدفمندی، قانون خوبی است و باید اجرا شود و مراحل بعد هم باید انجام گیرد. به هر حال نمی توان هدفمندی را رها کرد چون اثر ندارد. اساس هدفمندی یارانه ها، دادن علامت مثبت به تولید در جامعه است. چرامی خواهیم قیمت ها را واقعی و یارانه را هدفمند کنیم؟ برای این است که می خواهیم به تولید علامت بدهیم. وقتی قیمت جنسی را از رانگه می داریم، به تولید علامت منفی، و وقتی قیمت ها را واقعی می کنیم، به تولید علامت مثبت می دهیم. مآ تا به حال این هدف را دنبال نکرده ایم.

ویژه نامه نوروزی

روزنامه خراسان

فروردین ۱۳۹۲